

Tévképzetek a múlt és jelen magyar vízgazdálkodásával kapcsolatosan

Cifka Gábor

építész- és építőmérnök

Okleveles mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnök

Tévképzetek a múlt és

jelen magyar

vízgazdálkodásai

kapcsolatosan

**Ismerkedjünk meg
egymással...**

(bemutatkozás és bemutatás helyett)

**Lenne pár kérdésem
Önökhöz ...**

Mielőtt elkezdeném ...

(jó látjuk-e ... amit gondolni vélünk ?)

Mielőtt elkezdéném ...

(jó látjuk-e ... amit gondolni vélünk ?)

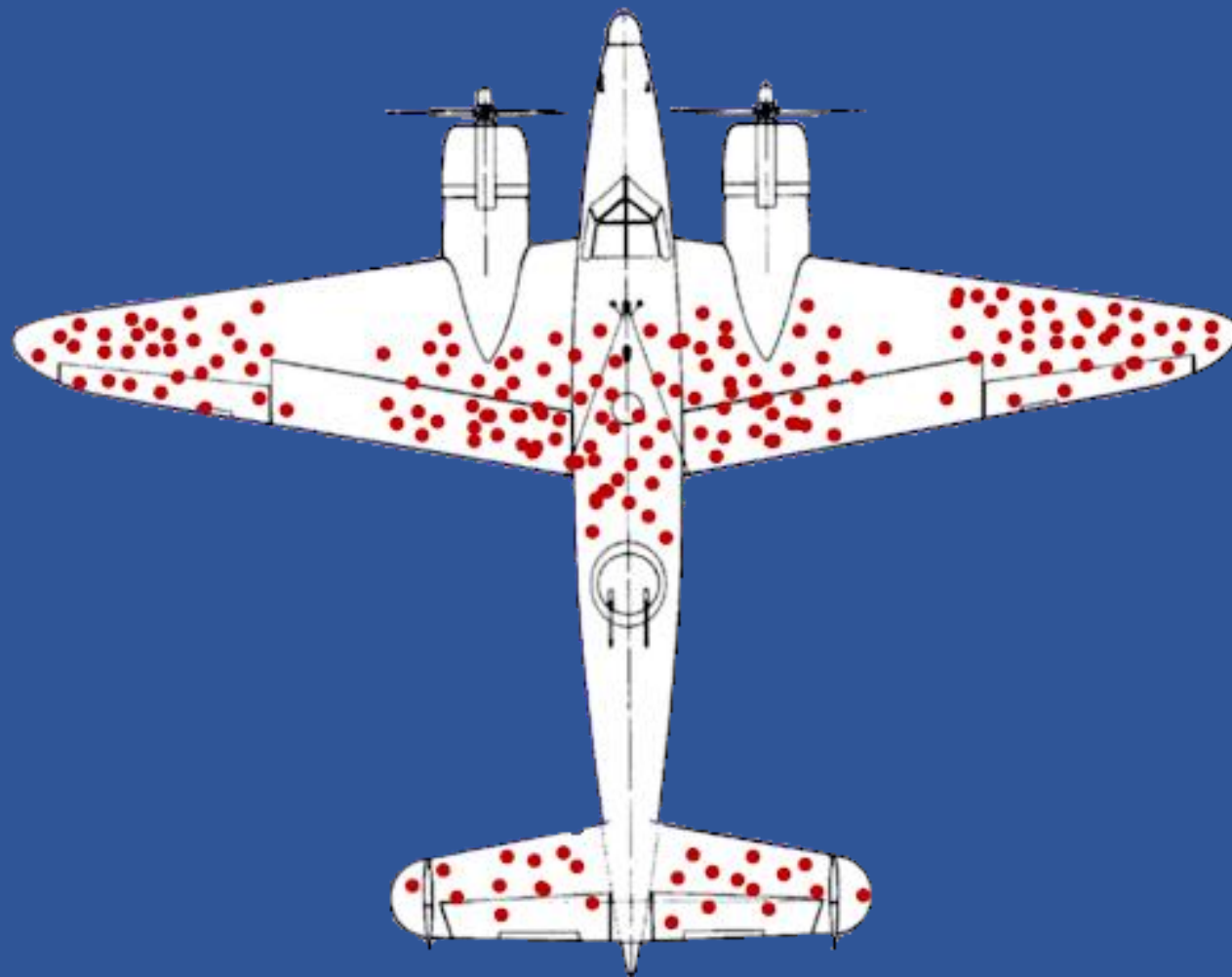
Wald Ábrahám (1902-1950)

Mielőtt elkezdéném ...

(jó látjuk-e ... amit gondolni vélünk ?)

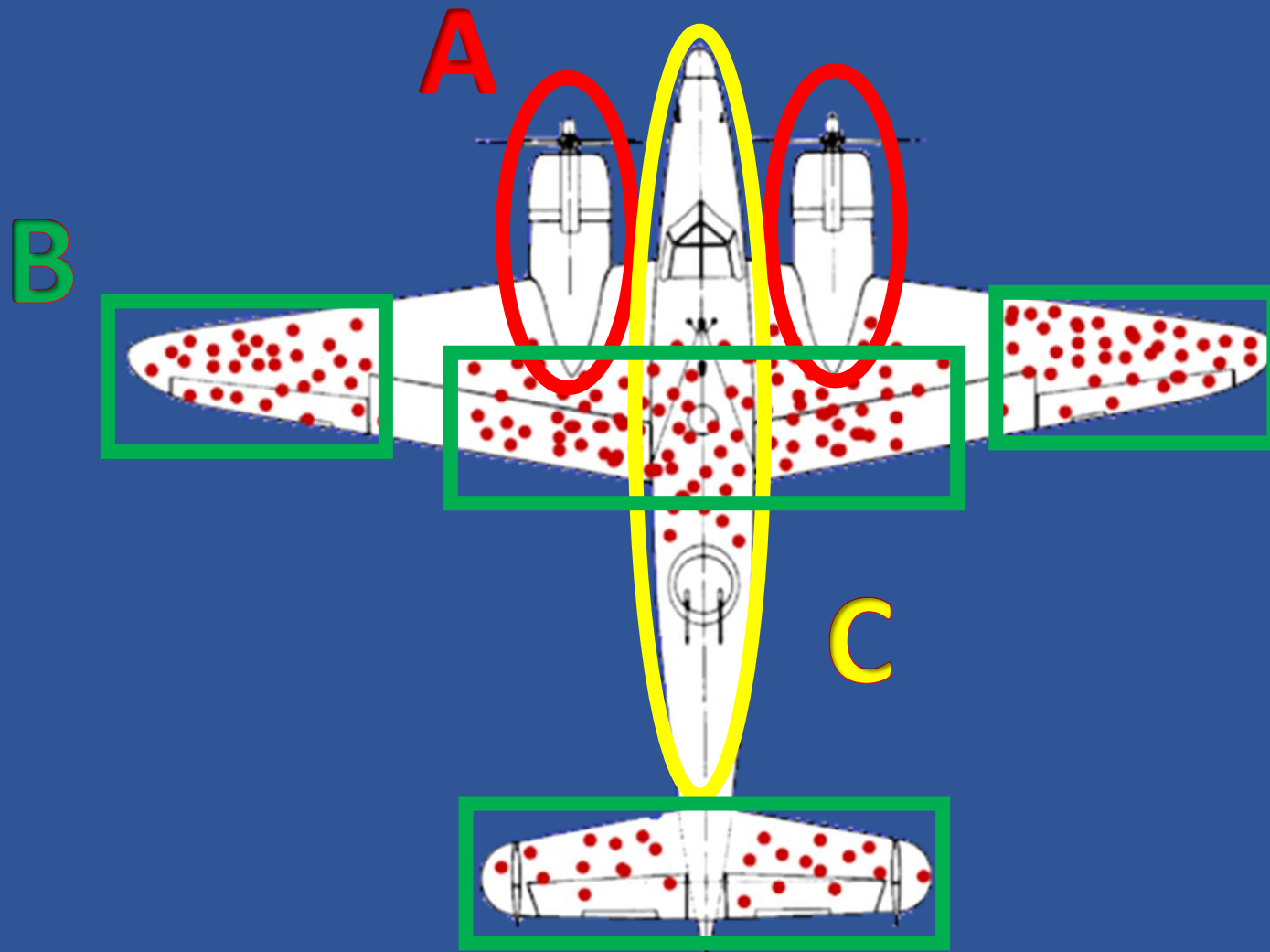
Wald Ábrahám (1902-1950)

Konrad Jacobs, Erlangen, Copyright is MFO - Mathematisches Forschungsinstitut Oberwolfach, https://opc.mfo.de/detail?photo_id=4398

Mielőtt elkezdeném ...

(jó látjuk-e ... amit gondolni vélünk ?)

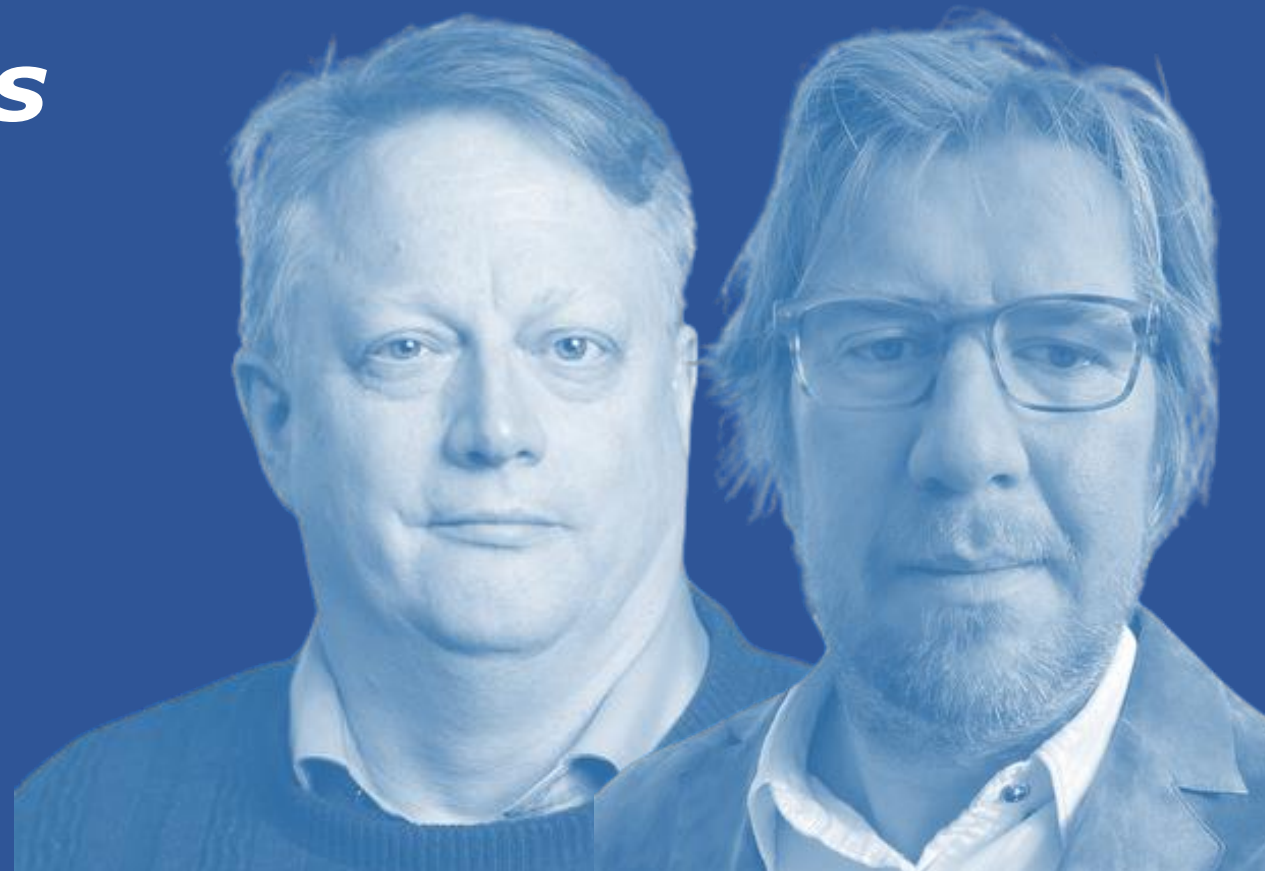
Wald Ábrahám (1902-1950)

Mielőtt elkezdéném ...

(jó látjuk-e ... amit gondolni vélünk ?)

Dunning-Kruger hatás

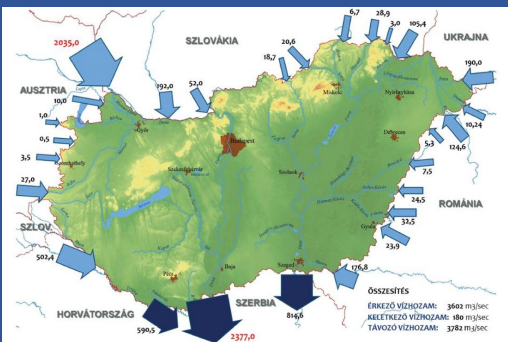
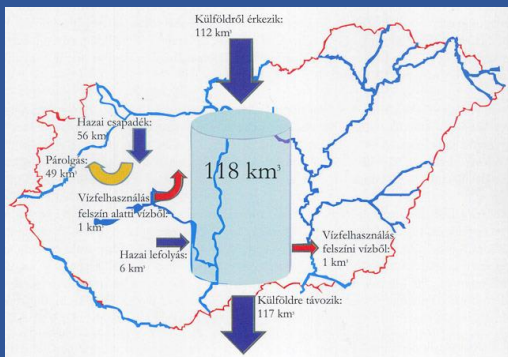
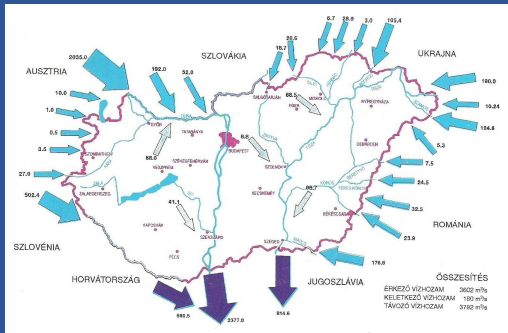
Dr. David Dunning PhD
Dr. Justin Kruger PhD

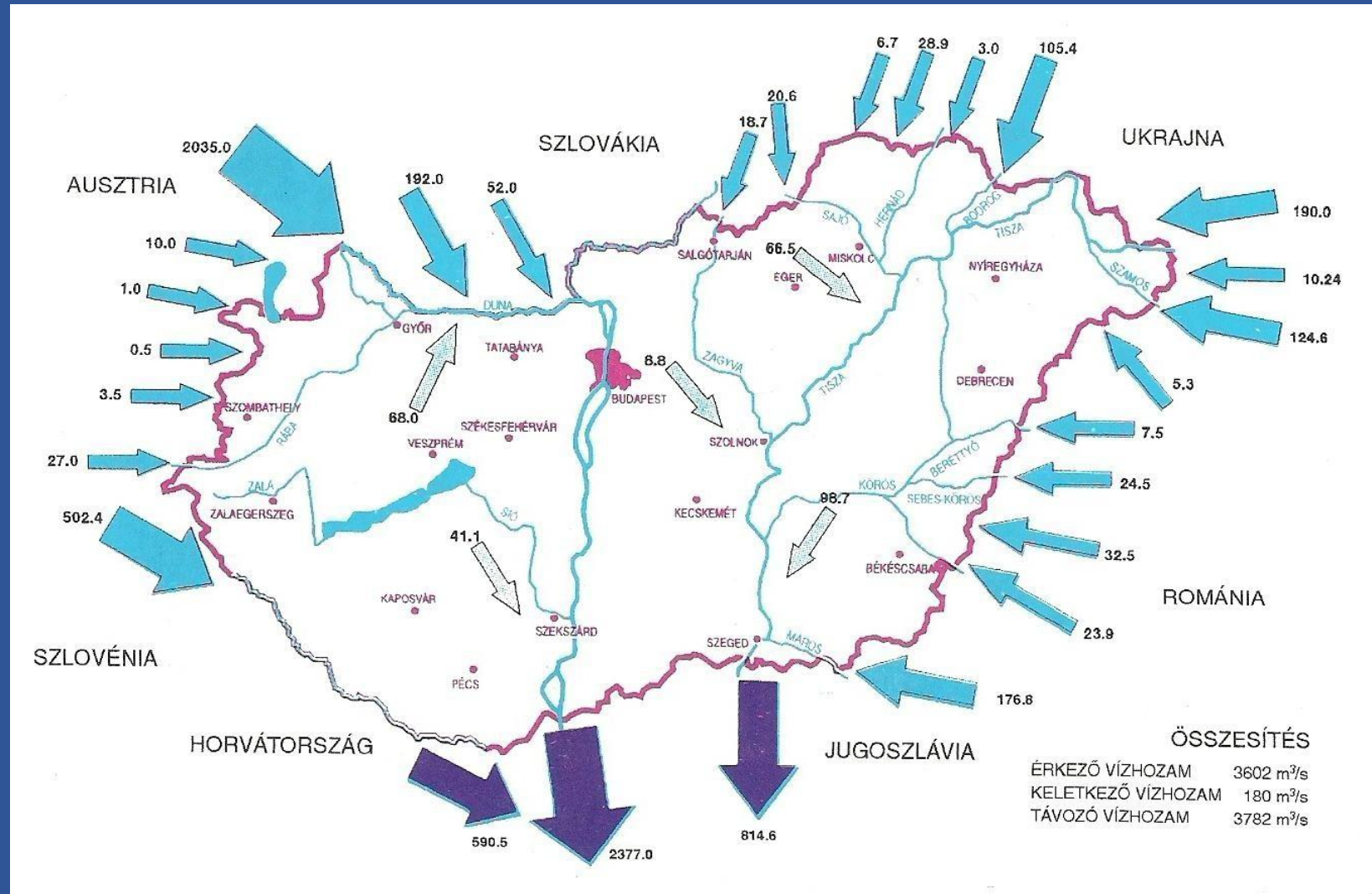
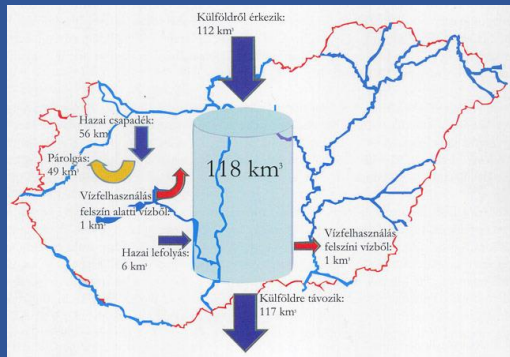
Magyarország vízgazdálkodási helyzetének áttekintése

*(ami drága befolyó és elfolyó
vizeink...)*

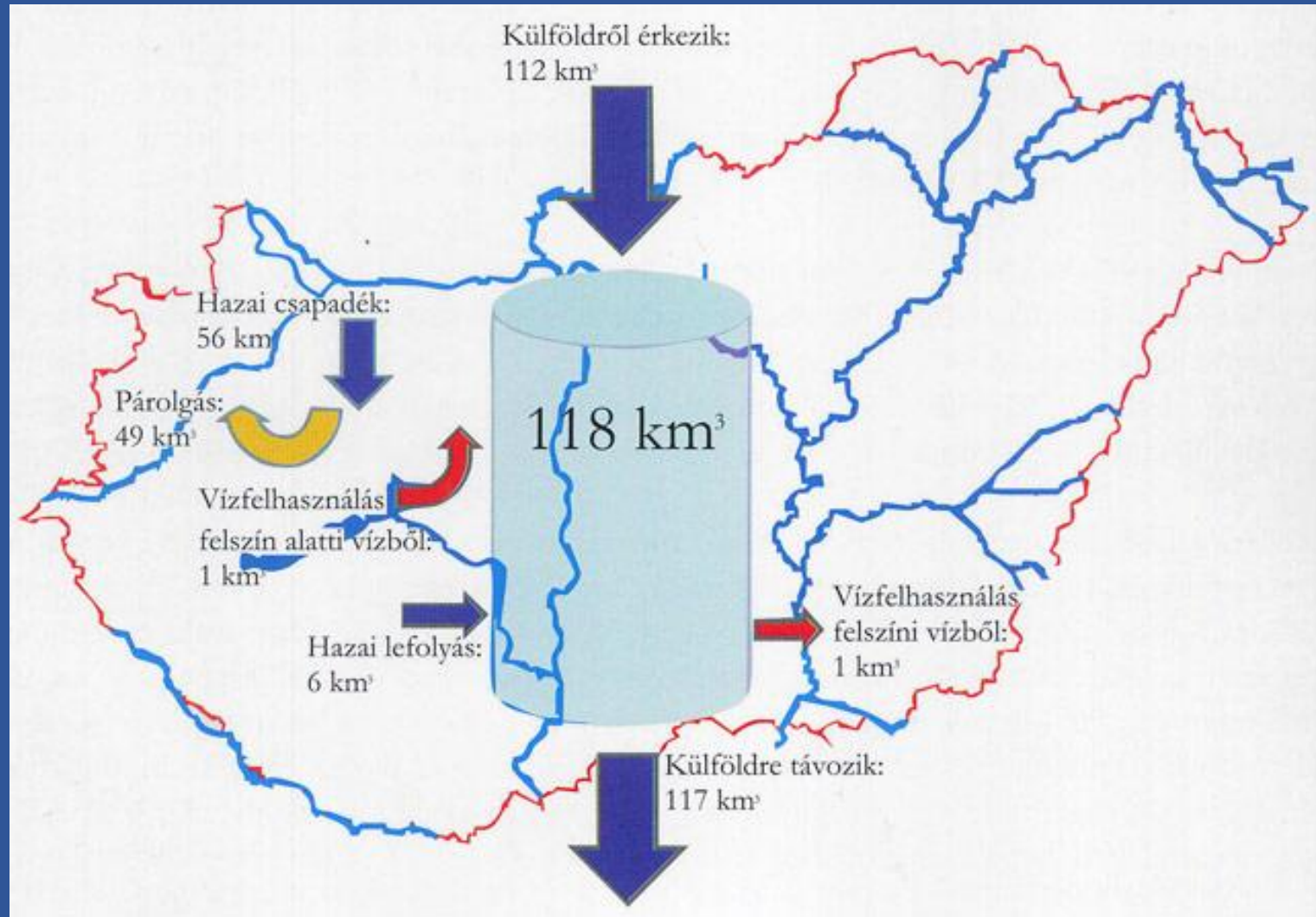
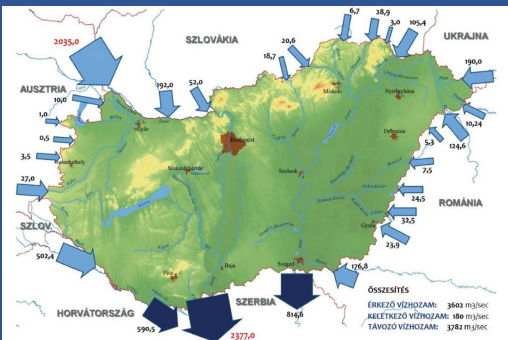
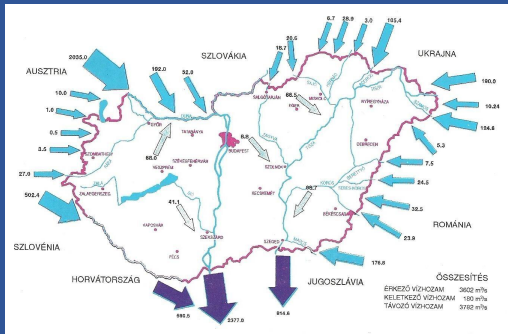
Magyarország vízgazdálkodási helyzetének áttekintése (ami drága befolyó és elfolyó vizeink...)

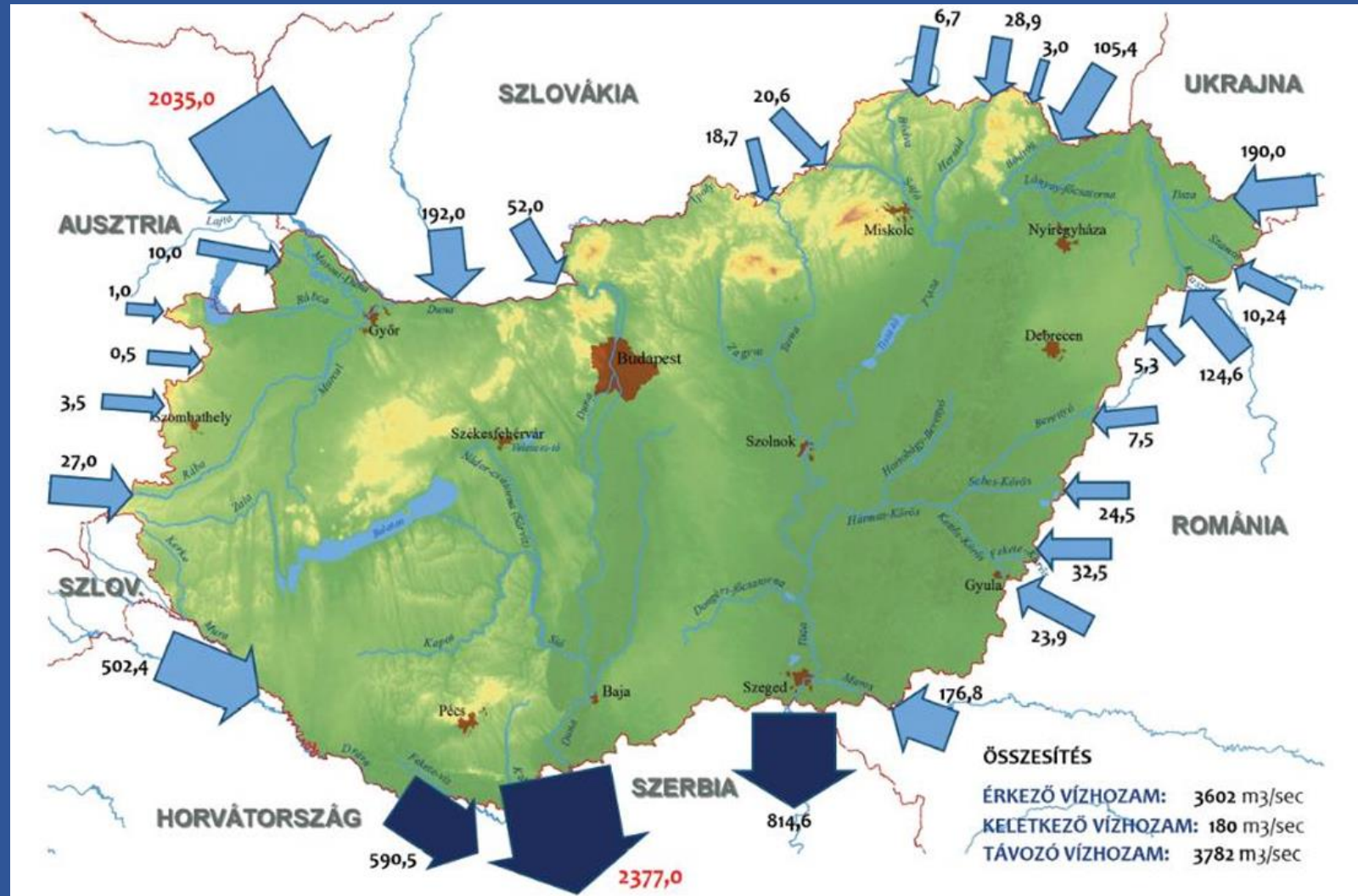
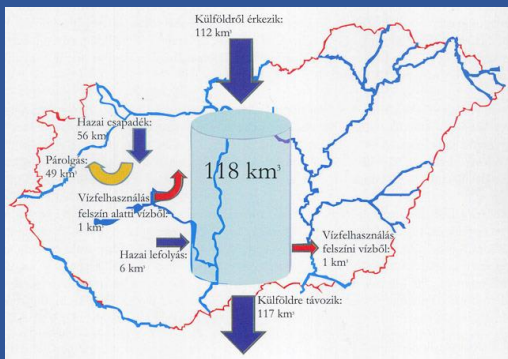
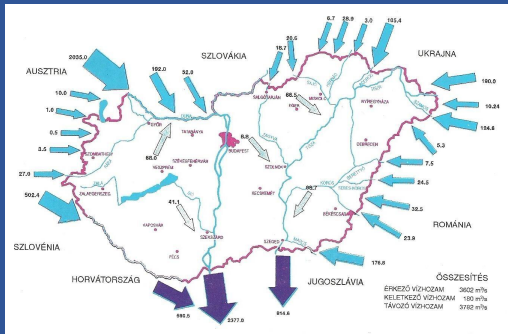
Magyarország vízgazdálkodási helyzetének áttekintése (ami drága befolyó és elfolyó vizeink...)

Magyarország vízgazdálkodási helyzetének áttekintése (ami drága befolyó és elfolyó vizeink...)

Magyarország vízgazdálkodási helyzetének áttekintése (ami drága befolyó és elfolyó vizeink...)

A vízgazdálkodás kapcsolata a mezőgazdasággal

*(realitások és
álomképek avagy szabályok nélkül
nem lesz rend...)*

A vízgazdálkodás kapcsolata a mezőgazdasággal

(realitások és álmoképek avagy szabályok nélkül nem lesz rend...)

A növénytermesztés igényei:

- Vetési időre legyen megfelelő talajállapot**
- A belvizeket vezessék el**
- Az öntözéshez biztosítsák az öntözővizet**

Halászati / halastavi igények:

- Legyen megfelelő minőségű és mennyiségű töltővíz**
- Csapolás során biztosítsák az elvezetést**

A vízgazdálkodás kapcsolata a mezőgazdasággal

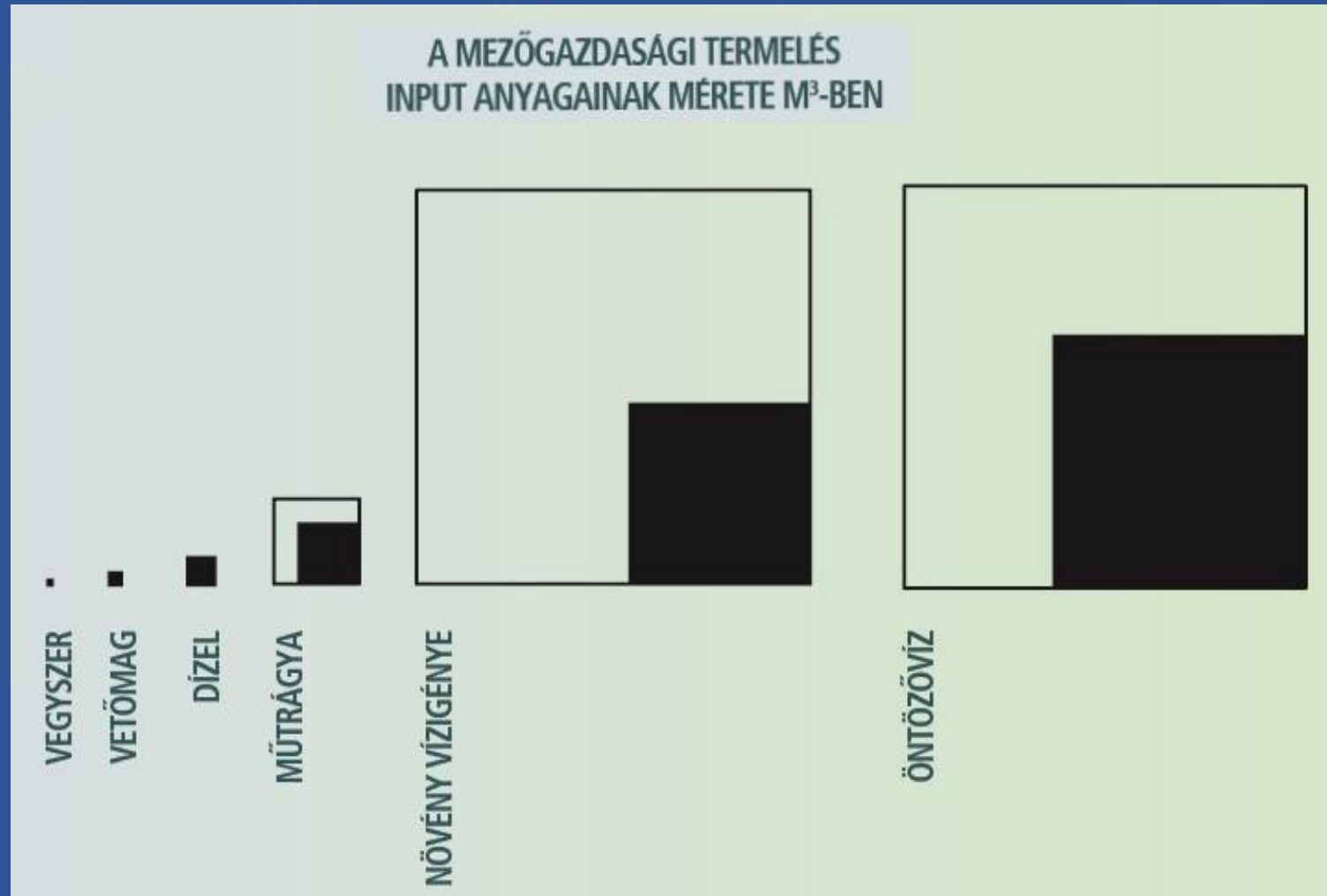
(realitások és álmoképek avagy szabályok nélkül nem lesz rend...)

A vízügy igényei: (kivonatosan)

- Biztosítsák a fenntartási sávokat**
- Tartsák be a vízjogi engedélyben foglaltakat**
- A csapolásnál minőségében megfelelő vizet,
megfelelő időben csapoljanak**
- Őrizék meg a vizek állapotát**

A vízgazdálkodás kapcsolata a mezőgazdasággal

(realitások és álmképek avagy szabályok nélkül nem lesz rend...)

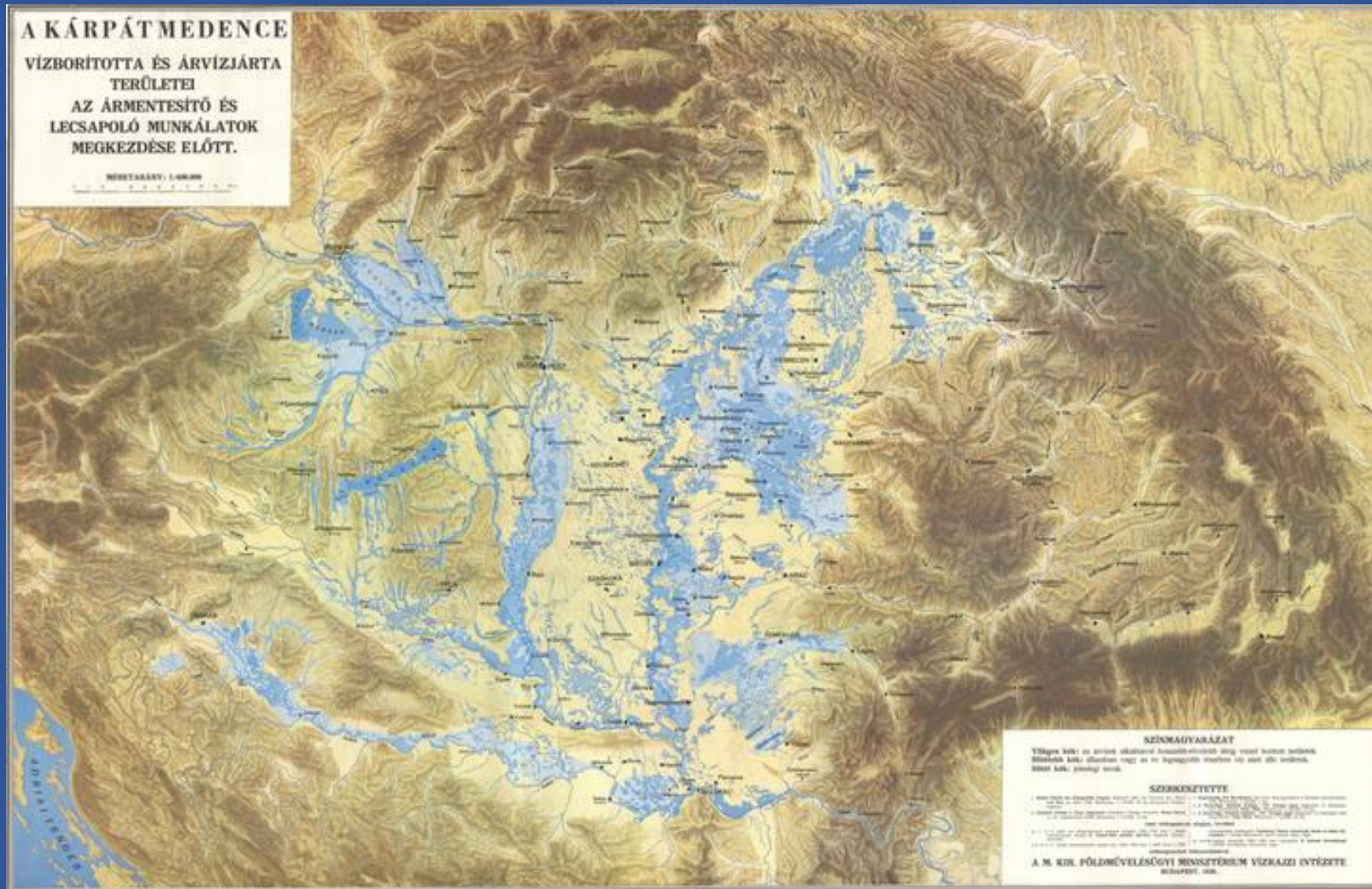

**Szelídvízország:
realitásoktól mentes
álomkép fogságában**

*(az idő
kerekeit visszaforgatni jó lesz, én
nem, ellenzem!)*

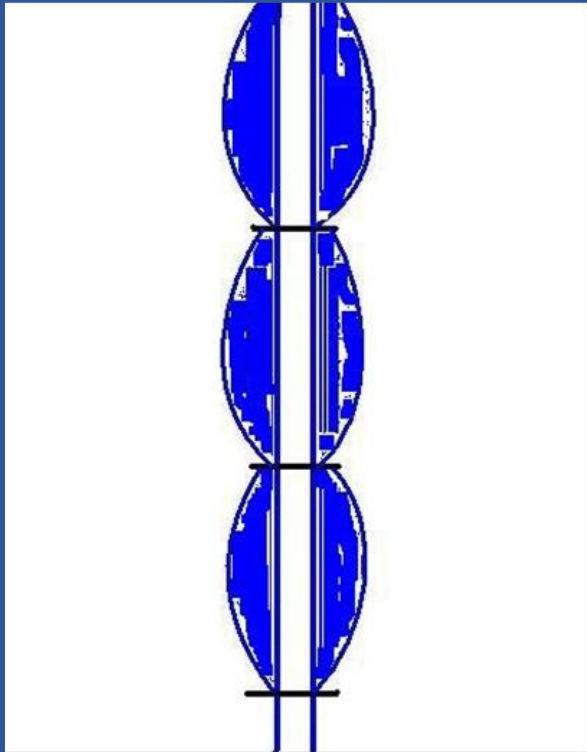
Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

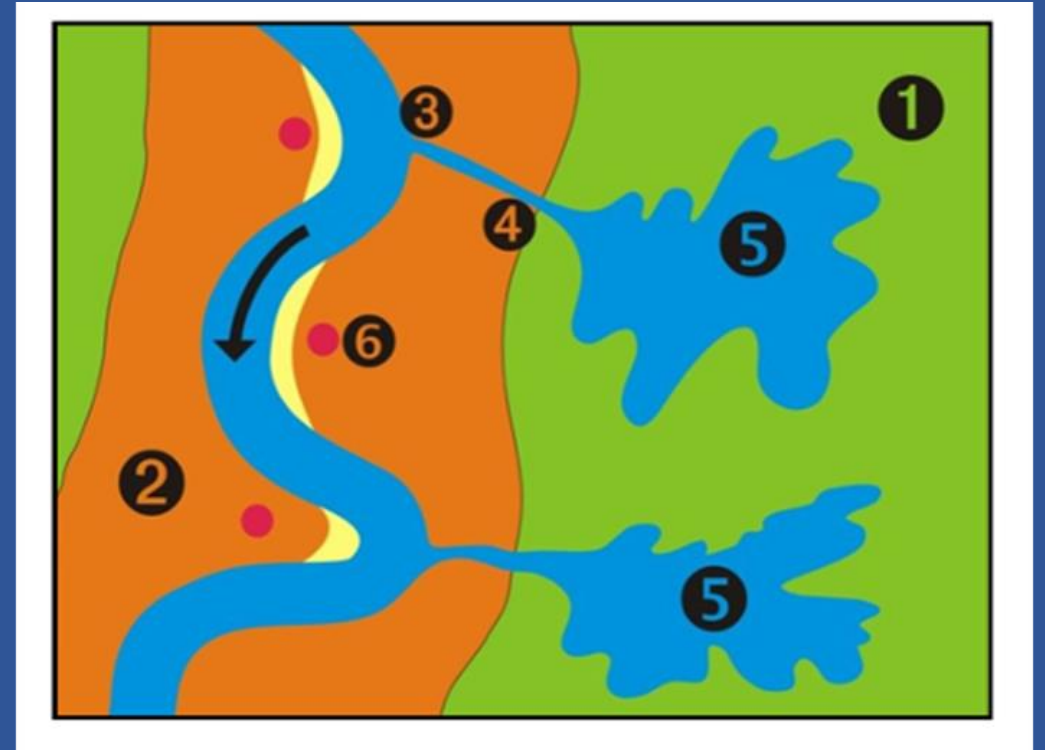
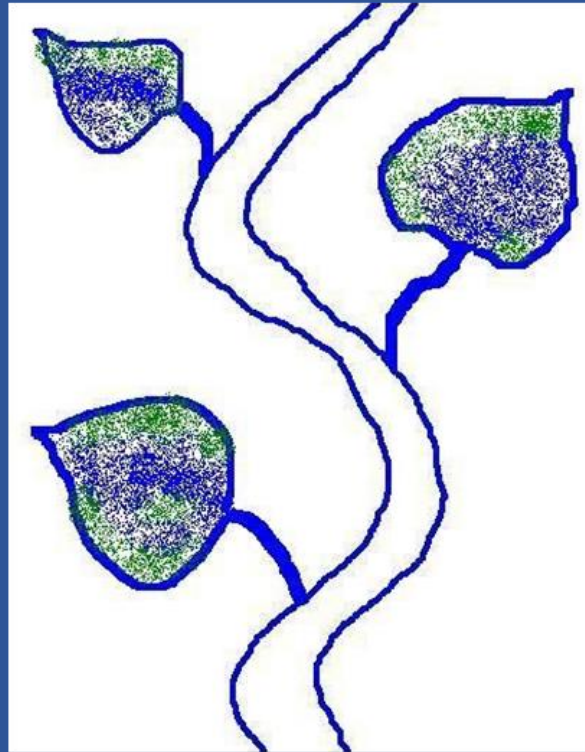

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

Balogh Péter: Vízlépcsőlátás: megújuló energiákkal a folyók ellen

Dr. Molnár Sándor: Az ártéri gazdálkodás környezettörténeti szempontú vizsgálata két alföldi mintaterület példáján

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

Az élet temploma – tájgazdálkodás, ártéri gazdálkodás, öntözési gazdálkodás

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

Az élet temploma – tájgazdálkodás, ártéri gazdálkodás, öntözéses gazdálkodás

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

Az élet temploma – tájgazdálkodás, ártéri gazdálkodás, öntözéses gazdálkodás

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

Az élet temploma – tájgazdálkodás, ártéri gazdálkodás, öntözéses gazdálkodás

Szelídvízország: realitásoktól mentes álmokép fogságában

(az idő kerekét visszaforgatni jó lesz, én nem, ellenzem!)

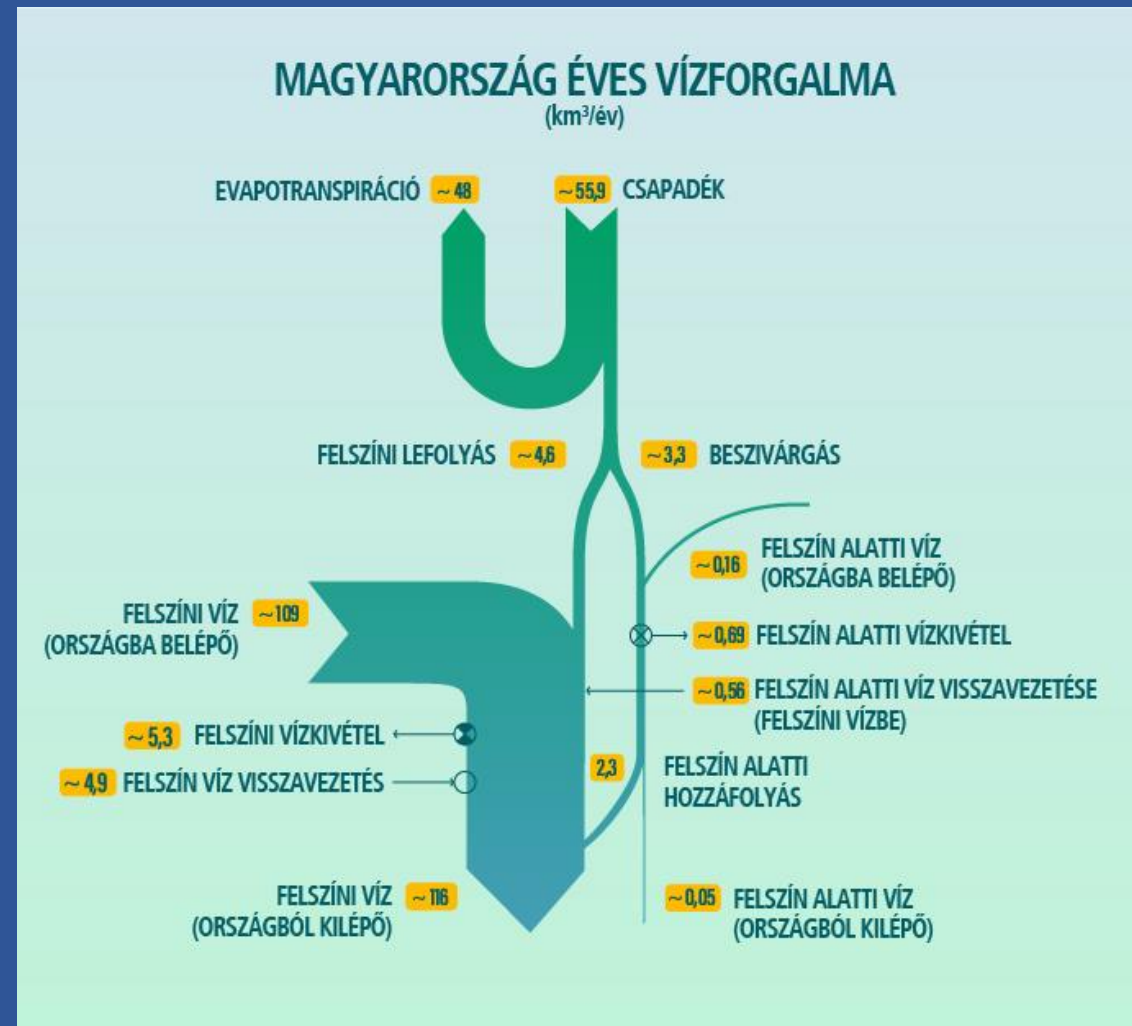
Az élet temploma – tájgazdálkodás, ártéri gazdálkodás, öntözéses gazdálkodás

Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

*(ami vizes
élőhelyek megmentésére használható
az klímaátalakításra /
befolyásolásra alkalmas lesz ?)*

Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

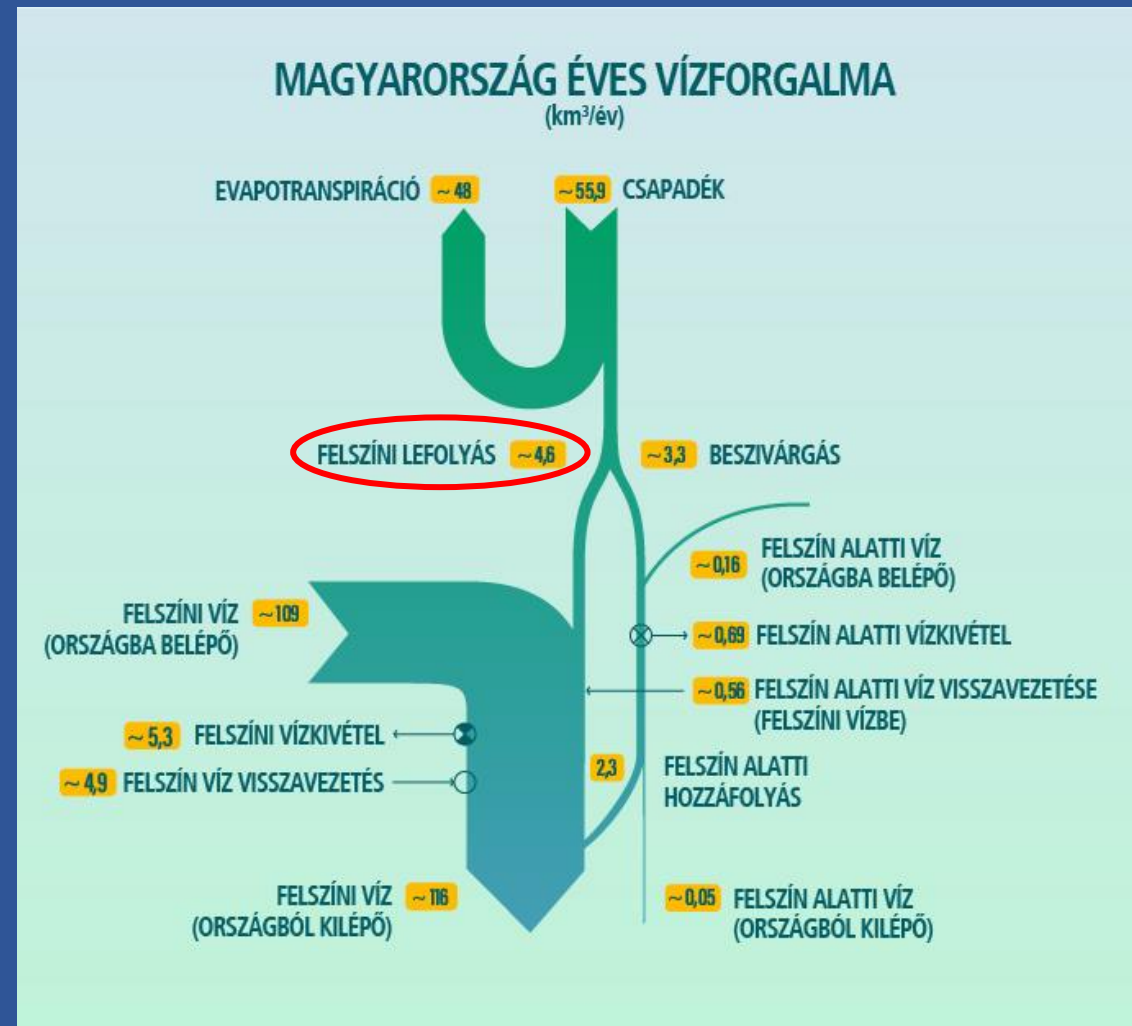
Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

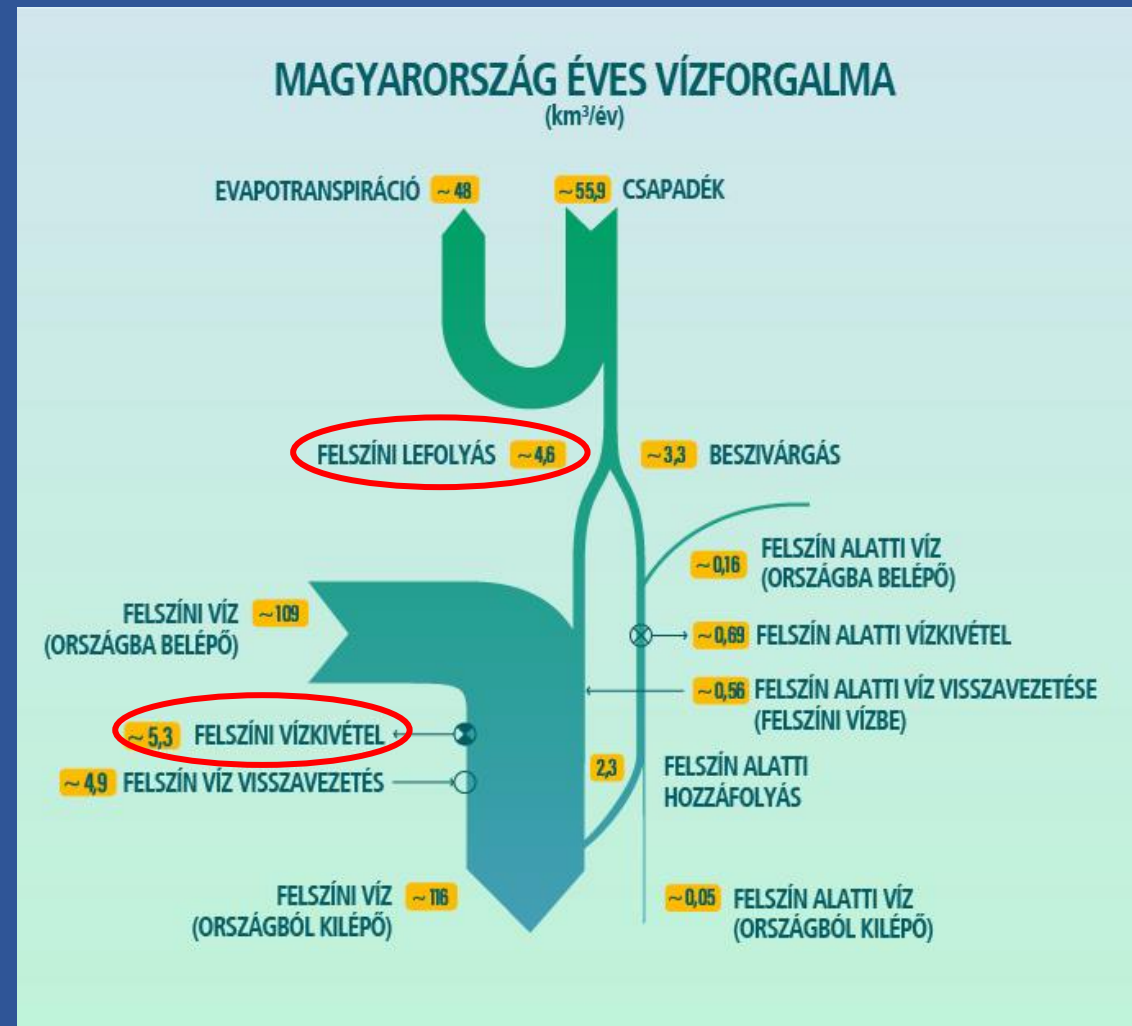
Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

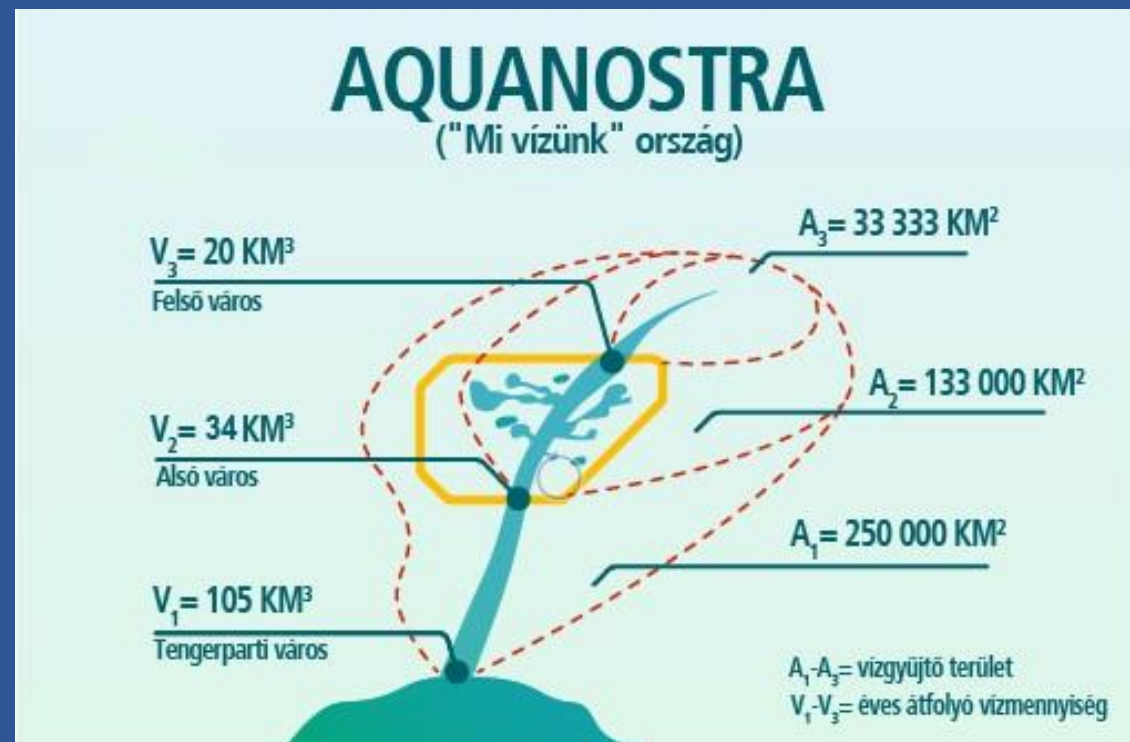
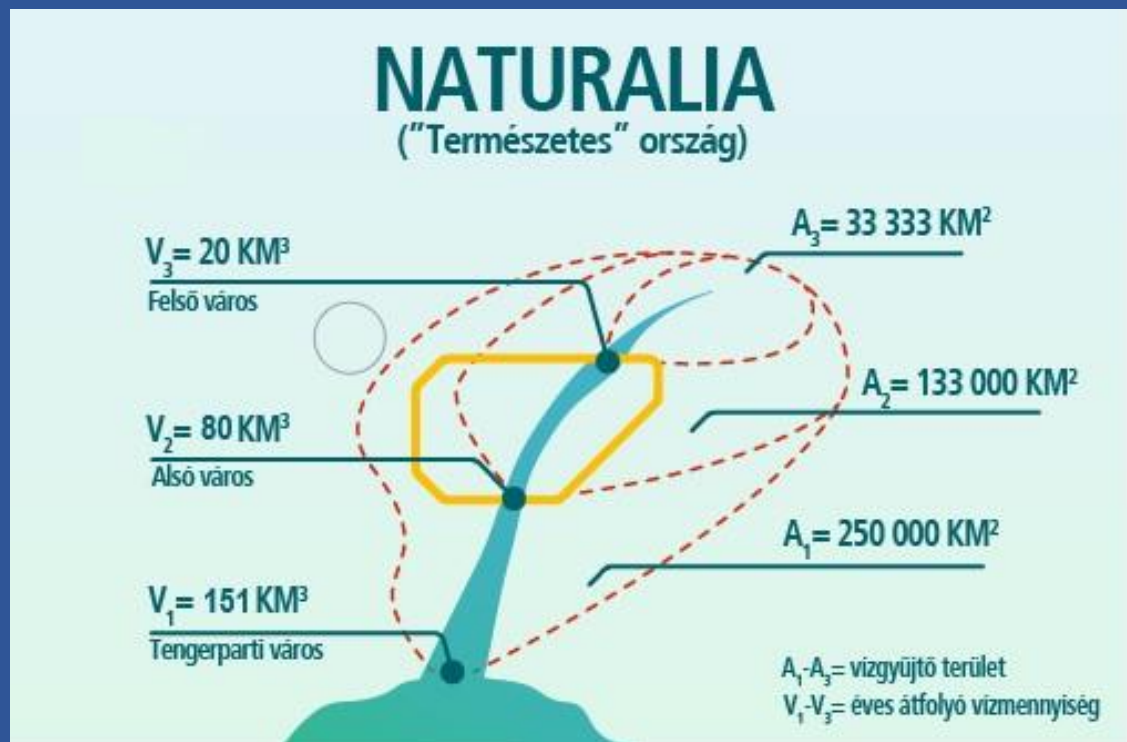
Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

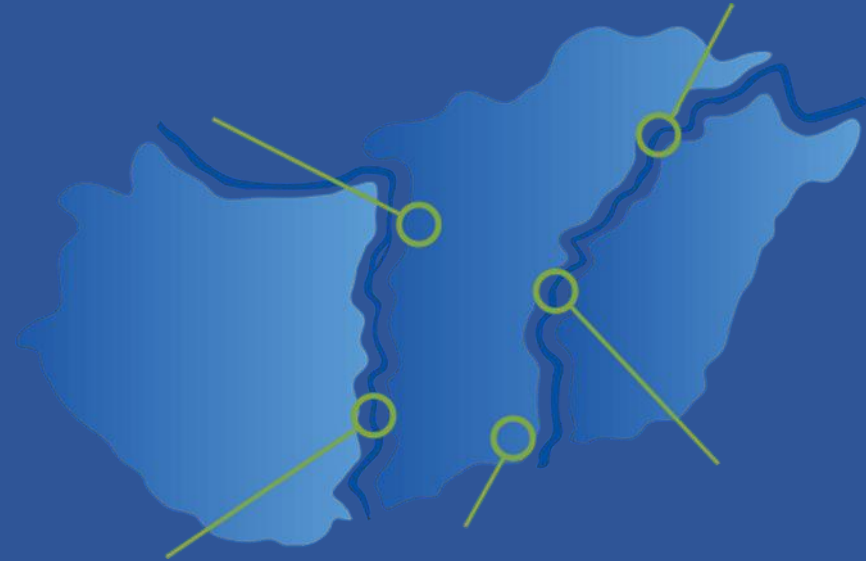

Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

LIFE-MICACC projektek „eredményei”:

- 2 év
- 5 helyszín
- 38 000 m³ víztározó kapacitás
- 222 millió forint
- Visszatartott víz tulajdonságai:
 - átlagos vezetőképessége:
 - vízkémiai paraméterei

282 - (kb. 1000) - 1743 $\mu\text{S}/\text{cm}$
általánosan öntözésre nem
alkalmasak

Vízvisszatartás megoldás mindenre és még azon is túl ?

(ami vizes élőhelyek megmentésére használható az klímaátalakításra / befolyásolásra alkalmas lesz ?)

- A vízvisszatartás elsősorban vizes élőhelyek vízpótlására alkalmas nem éghajlat módosításra**
- A visszatartott víz minősége romlani fog!**
- A kialakított sekély tározó metán kibocsátása nagyobb a szabad talajfelszínnél!**
- A talaj szén tartalma csökken a CO2 kibocsátás nő**
- A párolgás nő az oldott anyagok helyben maradnak!**

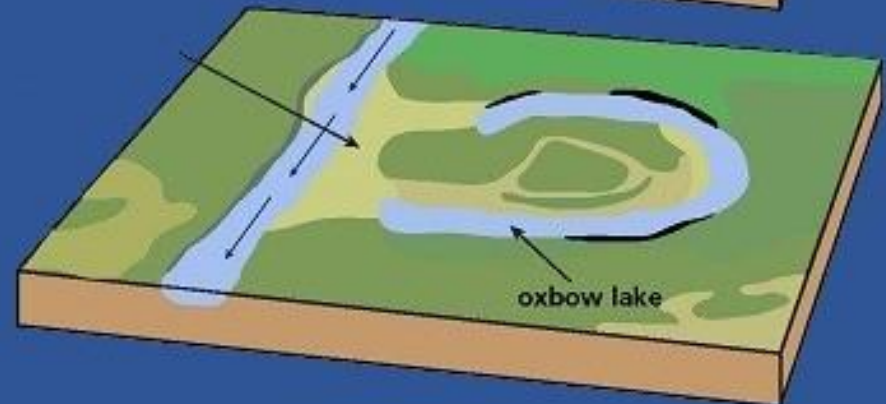
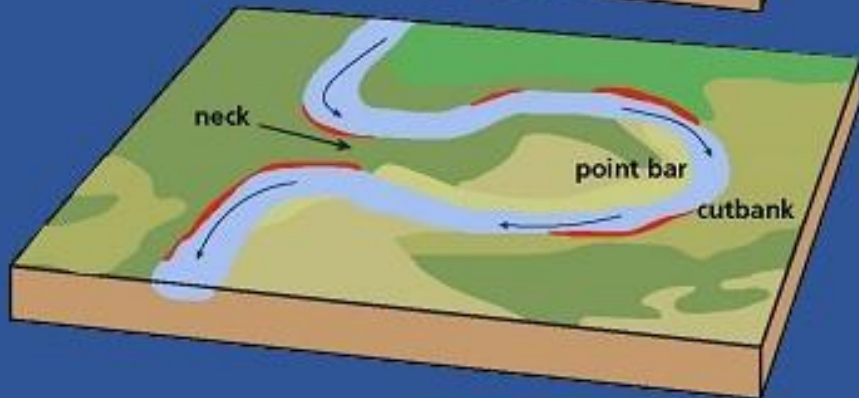
Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritika nélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

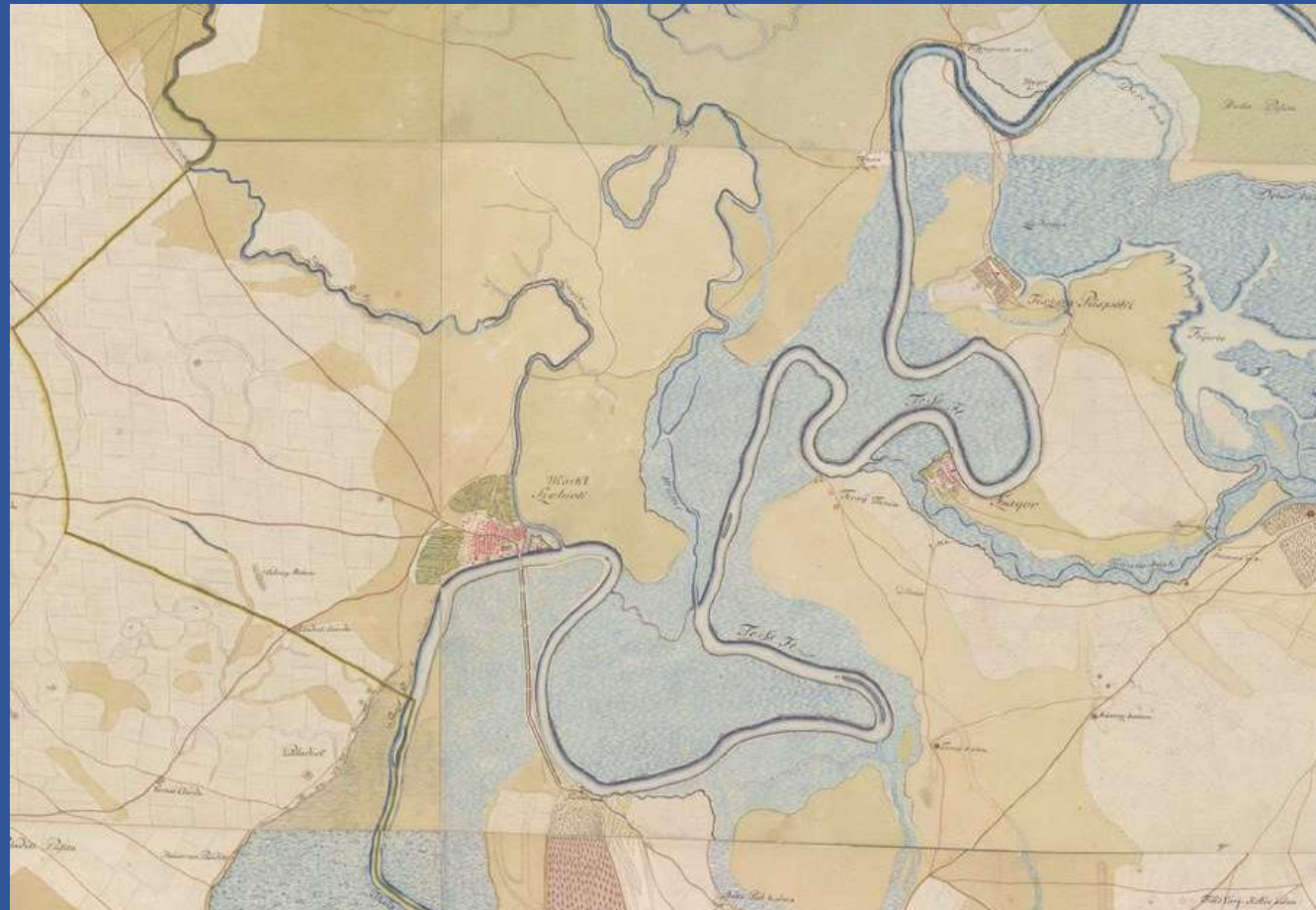
Folyókák kanyarulatainak fejlődése

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Tisza szabályozása

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Tisza szabályozása

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Tisza szabályozása

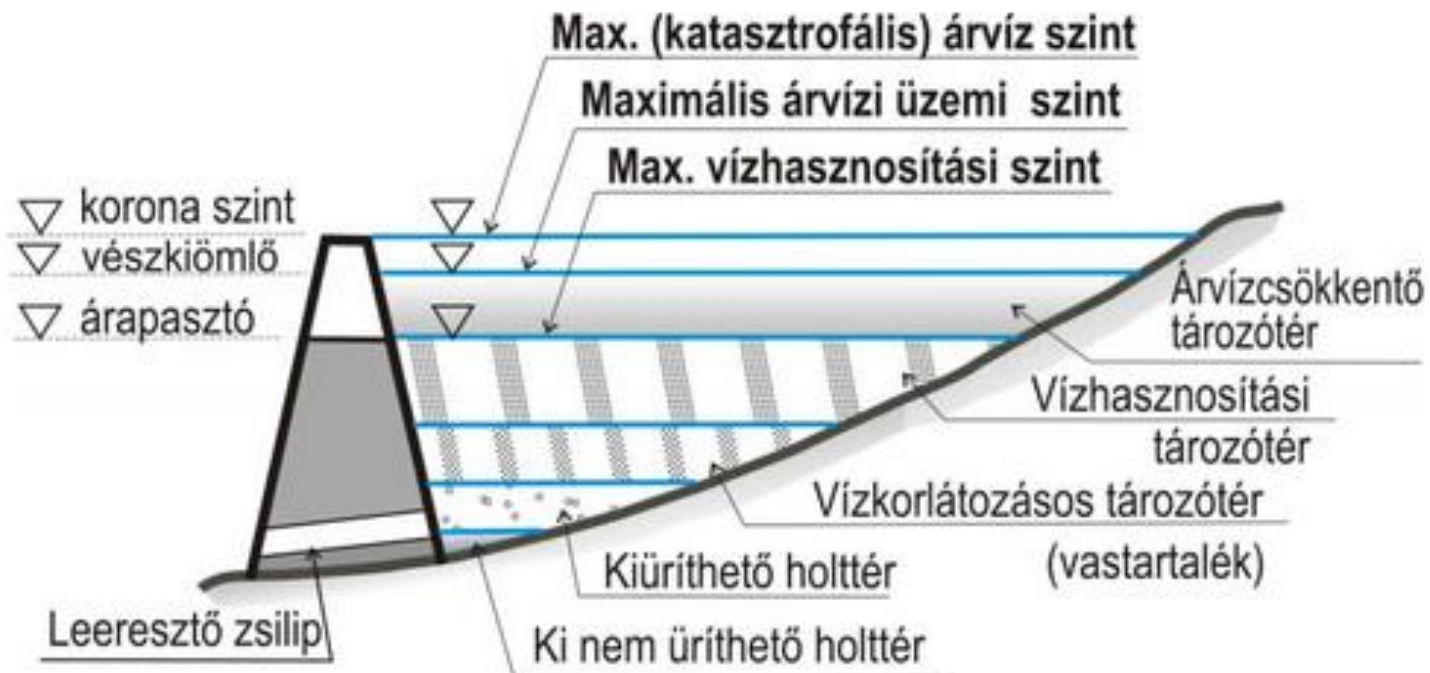
Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Egyszerű kettős működésű (célú) tározó

alsó rész: vízhasznosítási tározótér

felső rész: árvízcsökkentő tározótér

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Fenekküszőb

Tömlősgát

Tömlősgát

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Fenekkűszöb

Meg kell-e változtatni a magyar vízgazdálkodást ?

(avagy az önkritikanélküli vízgazdálkodási paradigma váltás ?)

Tömlősgát

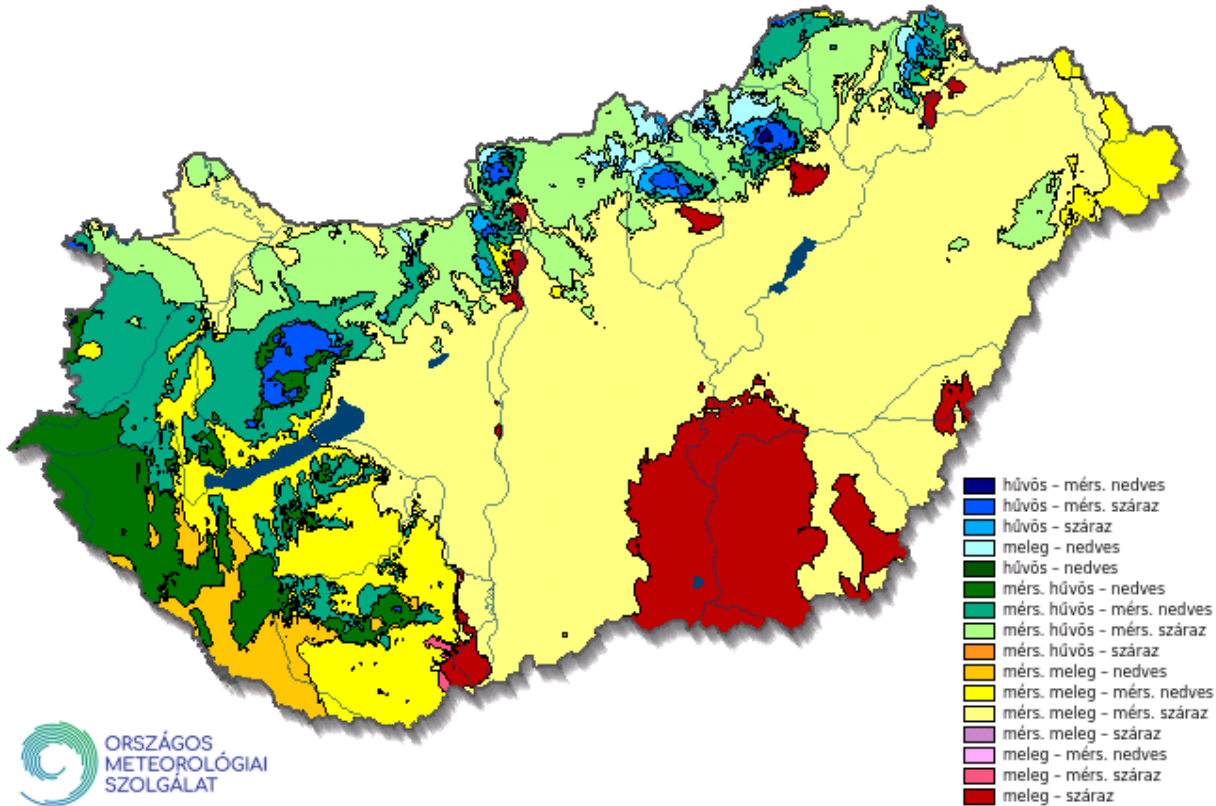
Kell-e öntözni Magyarországon ?

(avagy messze még az út vége...)

Kell-e öntözni Magyarországon ?

(avagy messze még az út vége...)

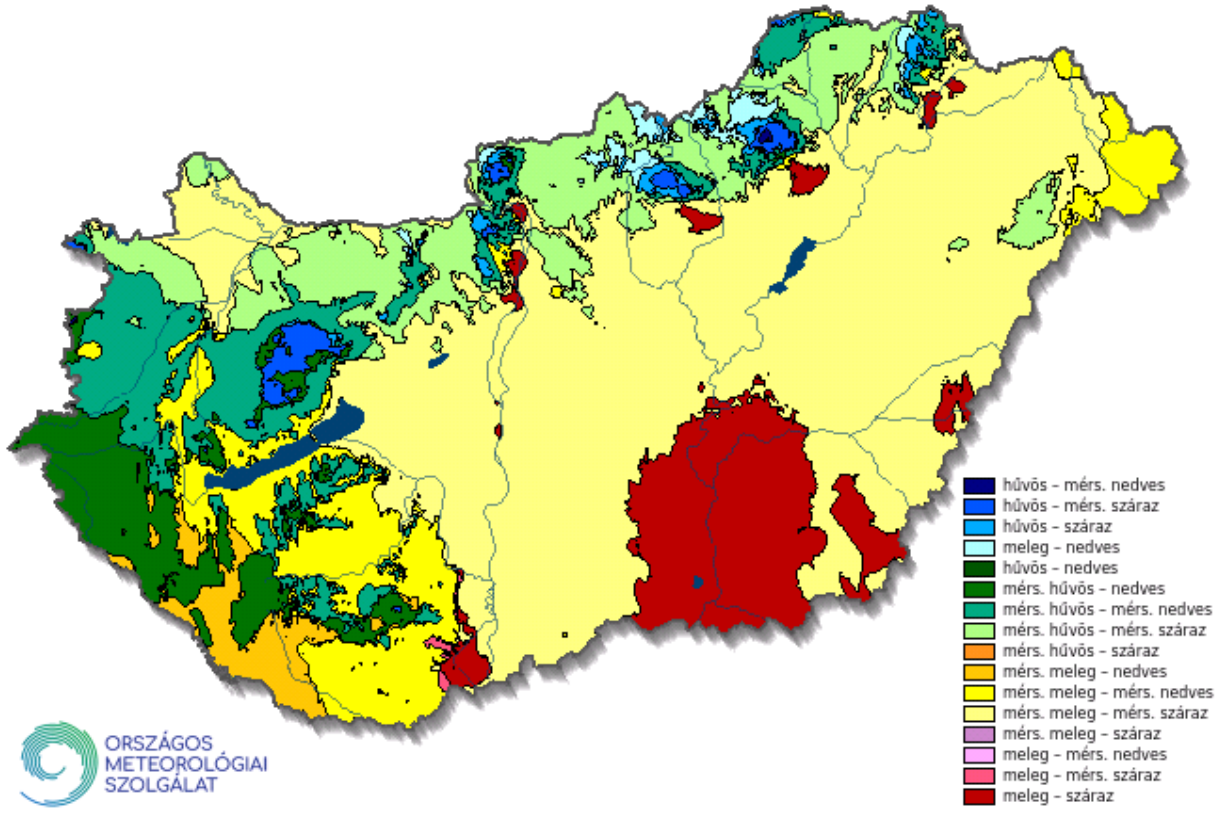
Magyarország éghajlati körzetei (1961-1990)

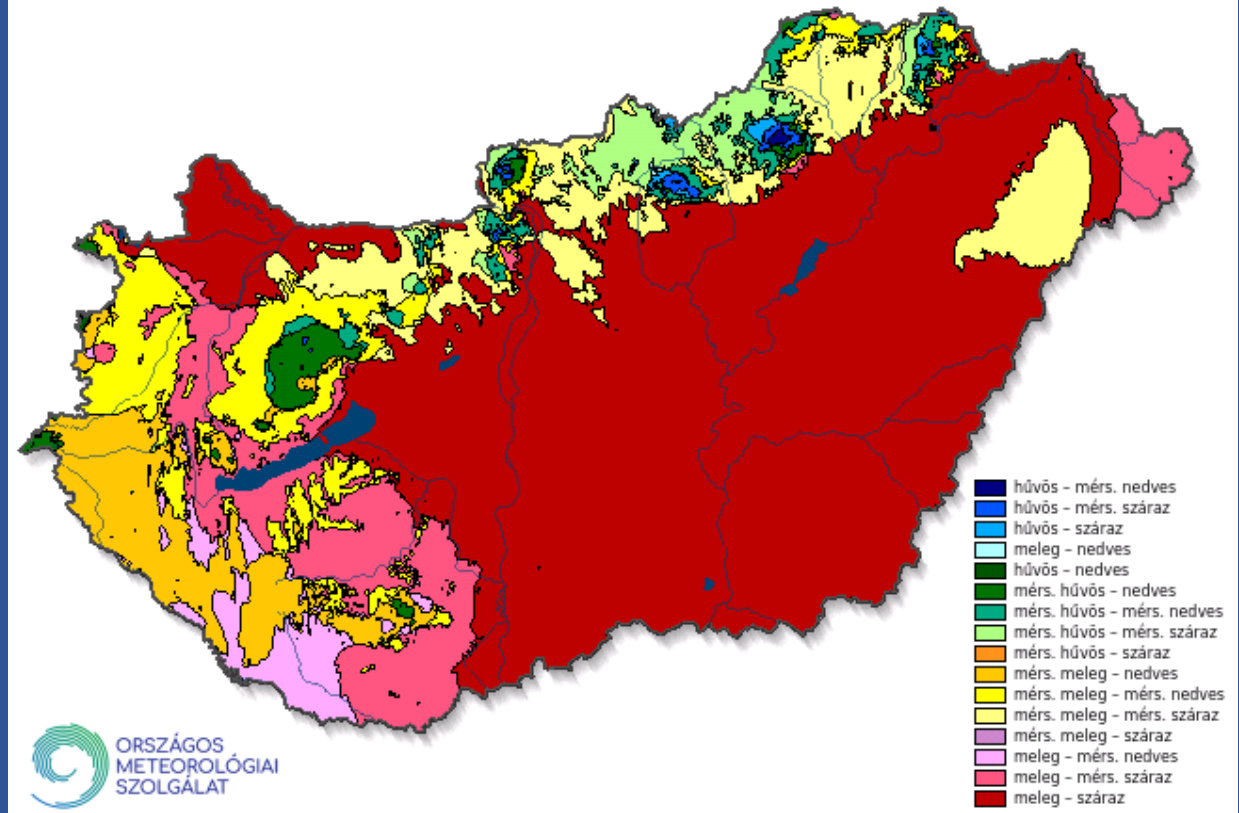
Kell-e öntözni Magyarországon ?

(avagy messze még az út vége...)

Magyarország éghajlati körzetei (1961-1990)

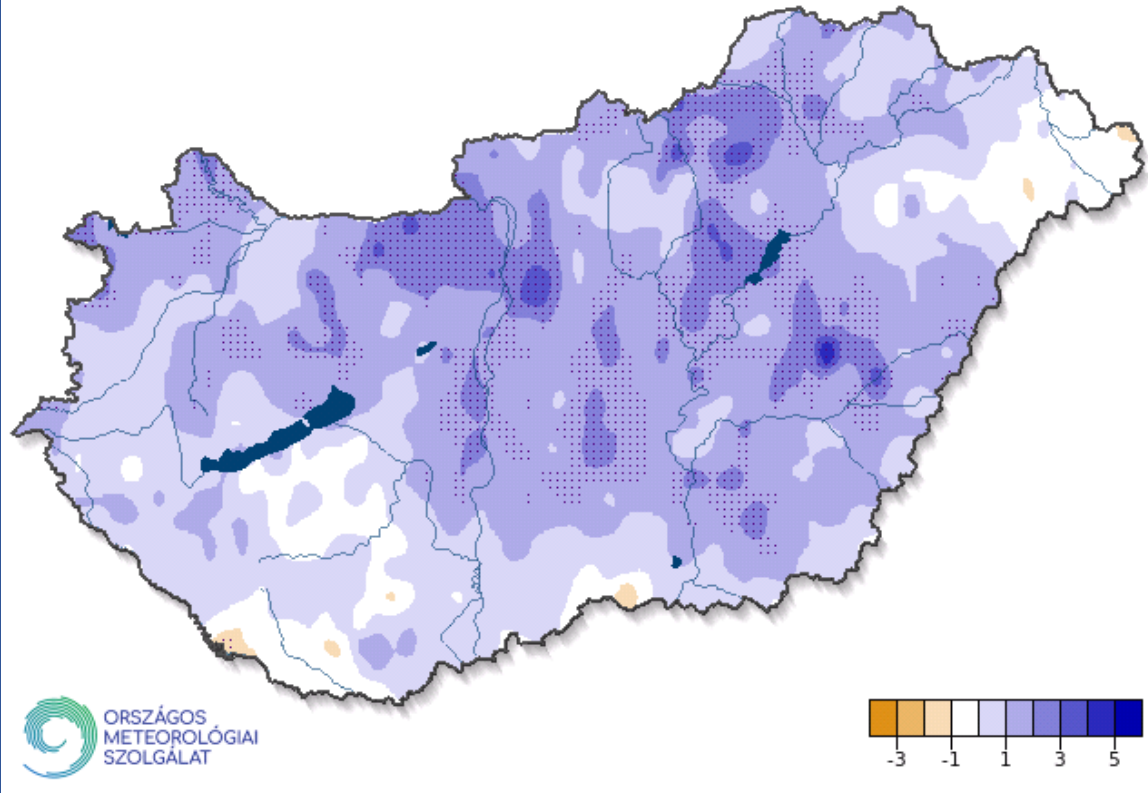
Magyarország éghajlati körzetei (1991-2020)

Kell-e öntözni Magyarországon ?

(avagy messze még az út vége...)

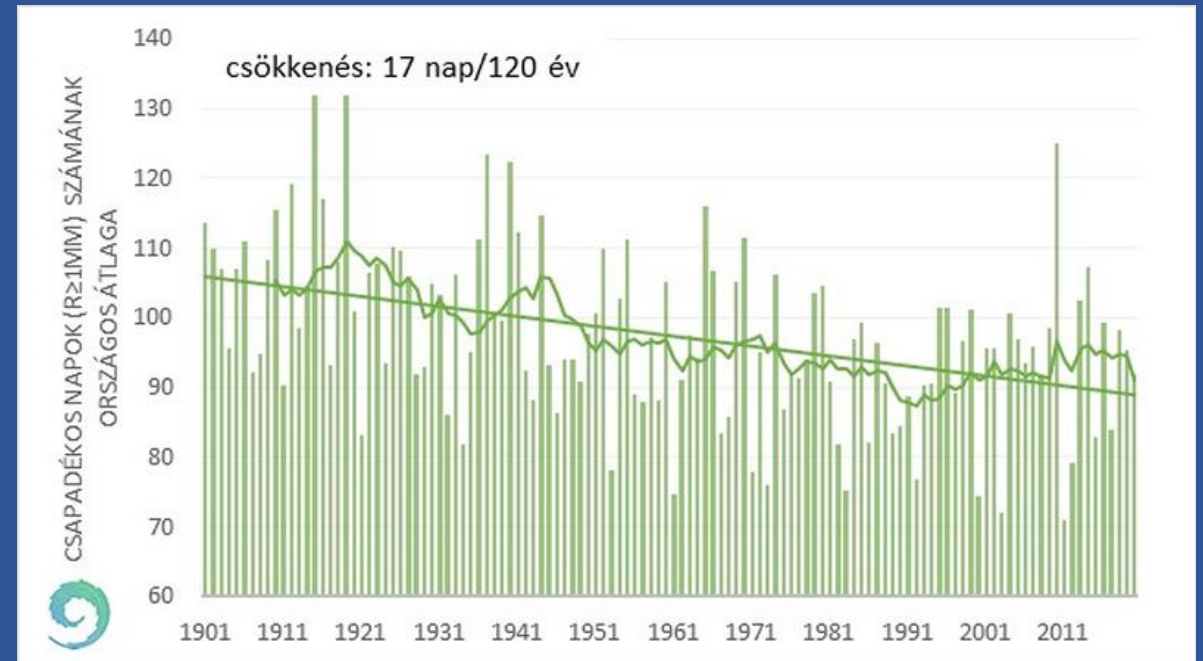
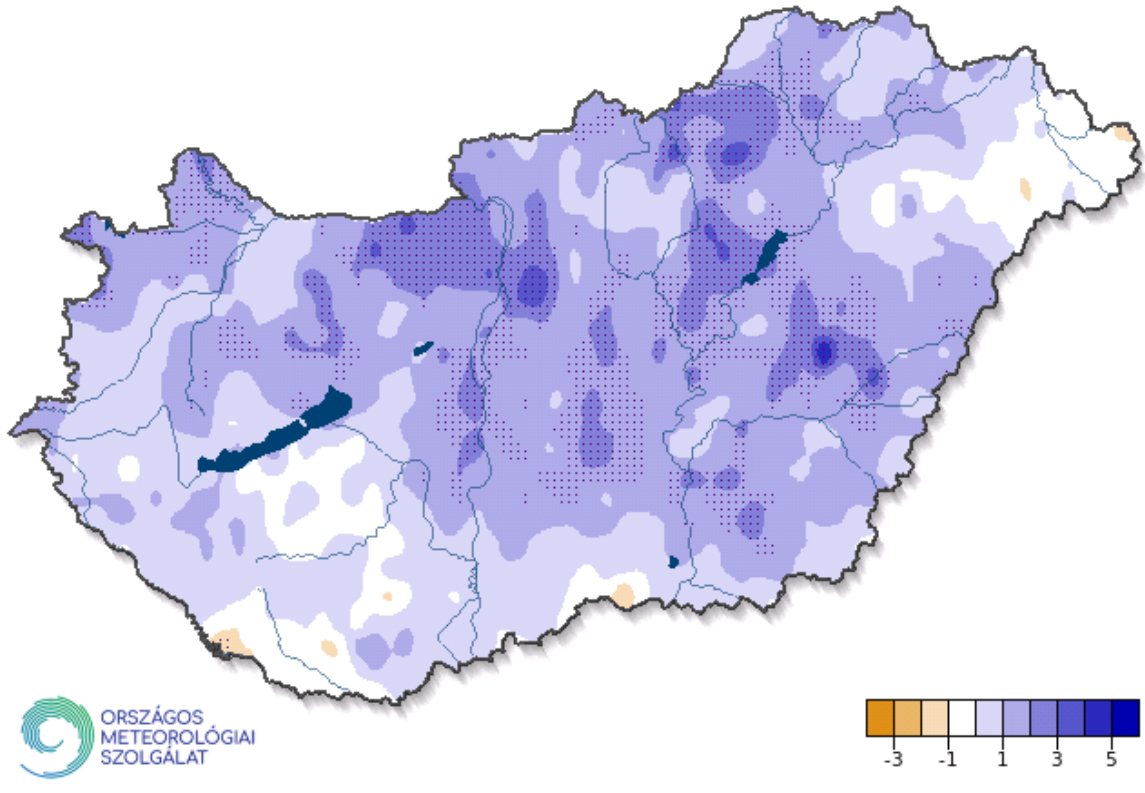
Nyári csapadékintenzitás változása
1981-2020

Kell-e öntözni Magyarországon ?

(avagy messze még az út vége...)

Nyári csapadékintenzitás változása
1981-2020

Néhány jótanács az öntözésfejlesztéshez!

Néhány jótanács az öntözésfejlesztéshez!

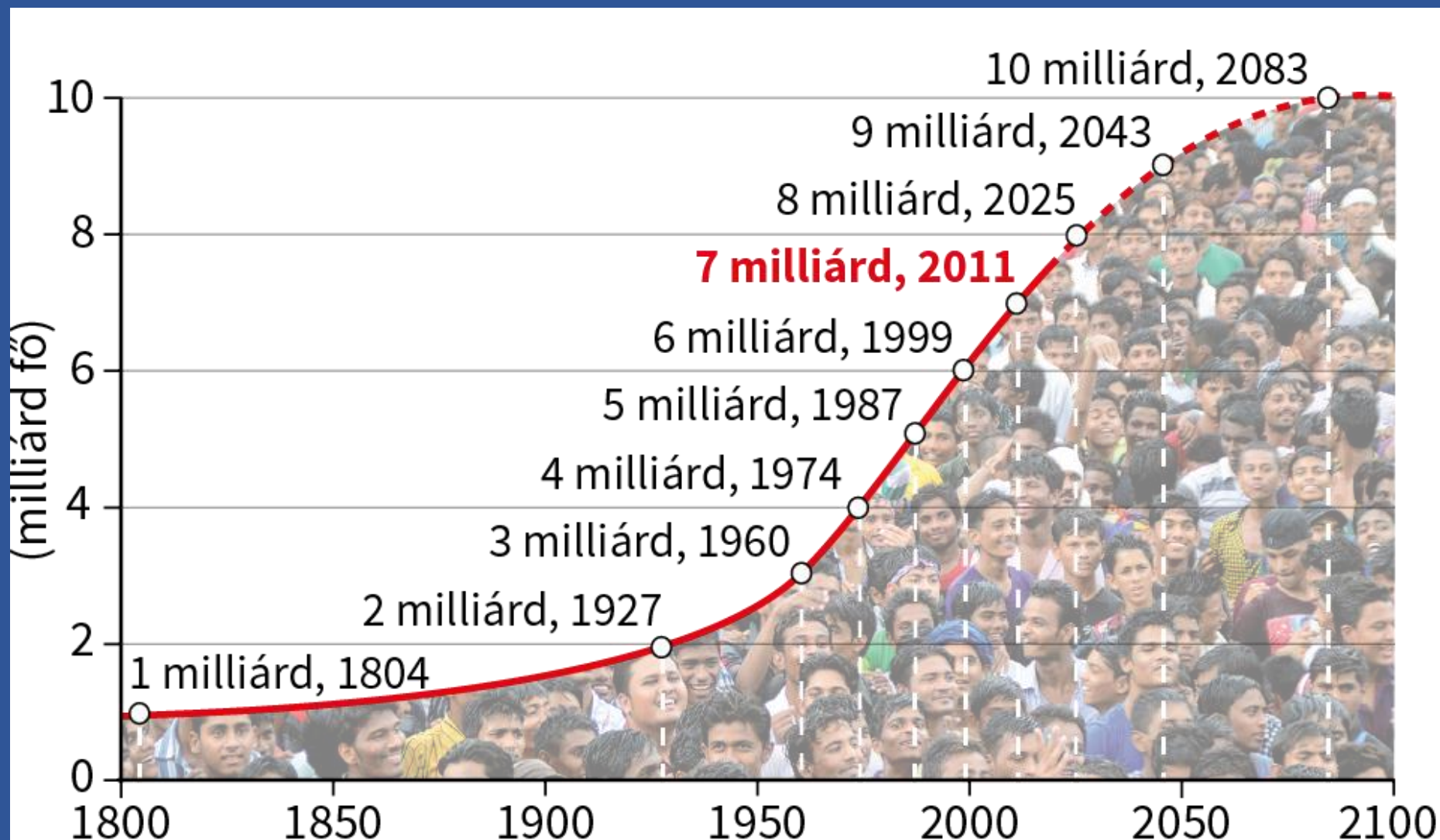
- **Ne egyszerre akarjuk megenni az elefántot!**
- **Gondolkozzunk széleskörűen!**
- **Alakítsunk közösséget!**
- **A bekerülés és üzemeltetés költségeit is mérlegeljük!**
- **Bővítsük ismereteinket, képezzük magunkat!**
- **Szerezzünk tapasztalatot!**
- **Az öntözéses gazdálkodás nem locsolás....**
- **A kör soha sem lesz négyszögű!**

**Gondolkozz globálisan,
cselekedj lokálisan avagy a
természetvédelmi
homeopátia?**

*(van-e értelme a lokális cselekvésnek
globális összefogás
nélkül ?)*

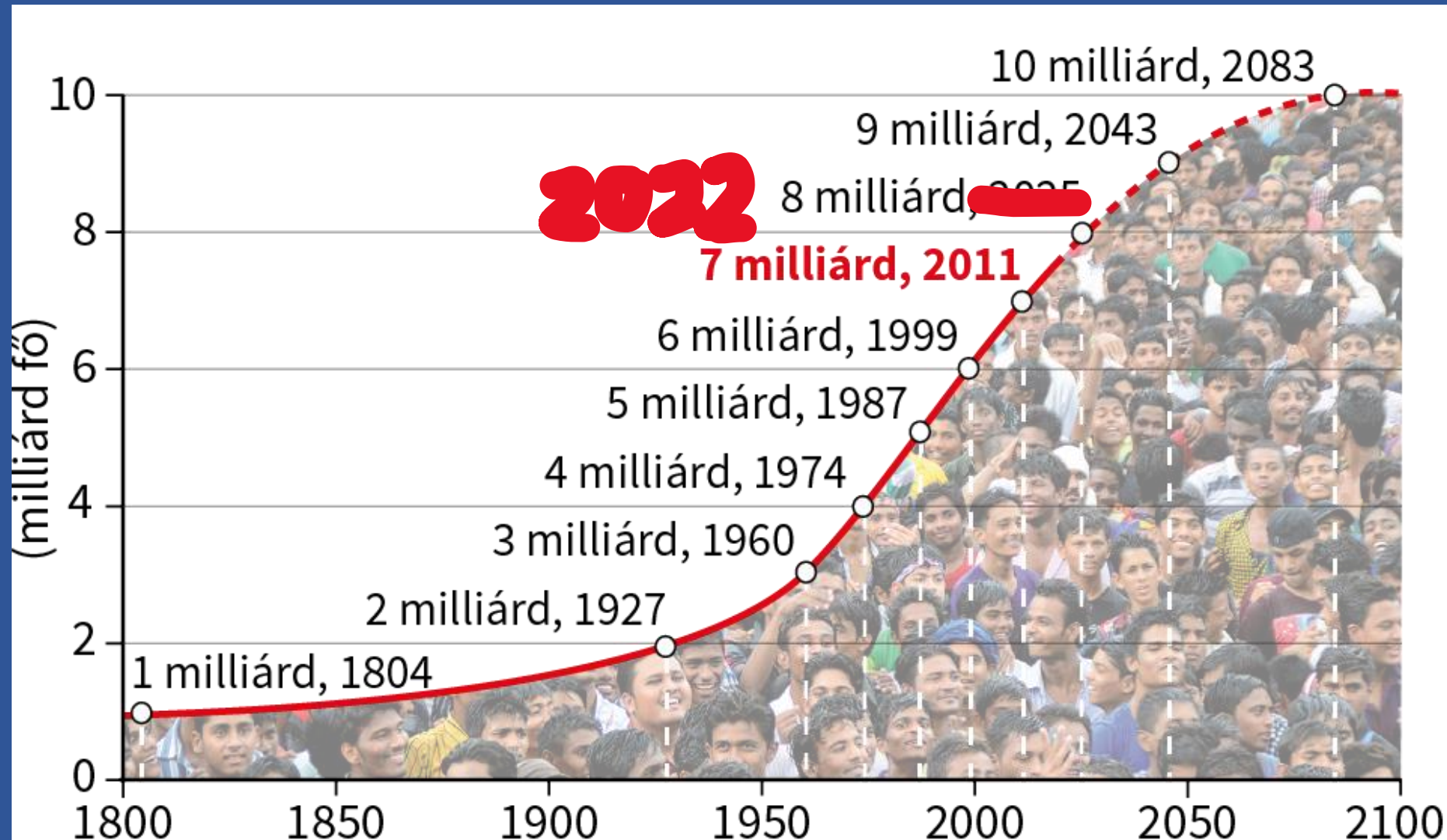
Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül ?)

Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

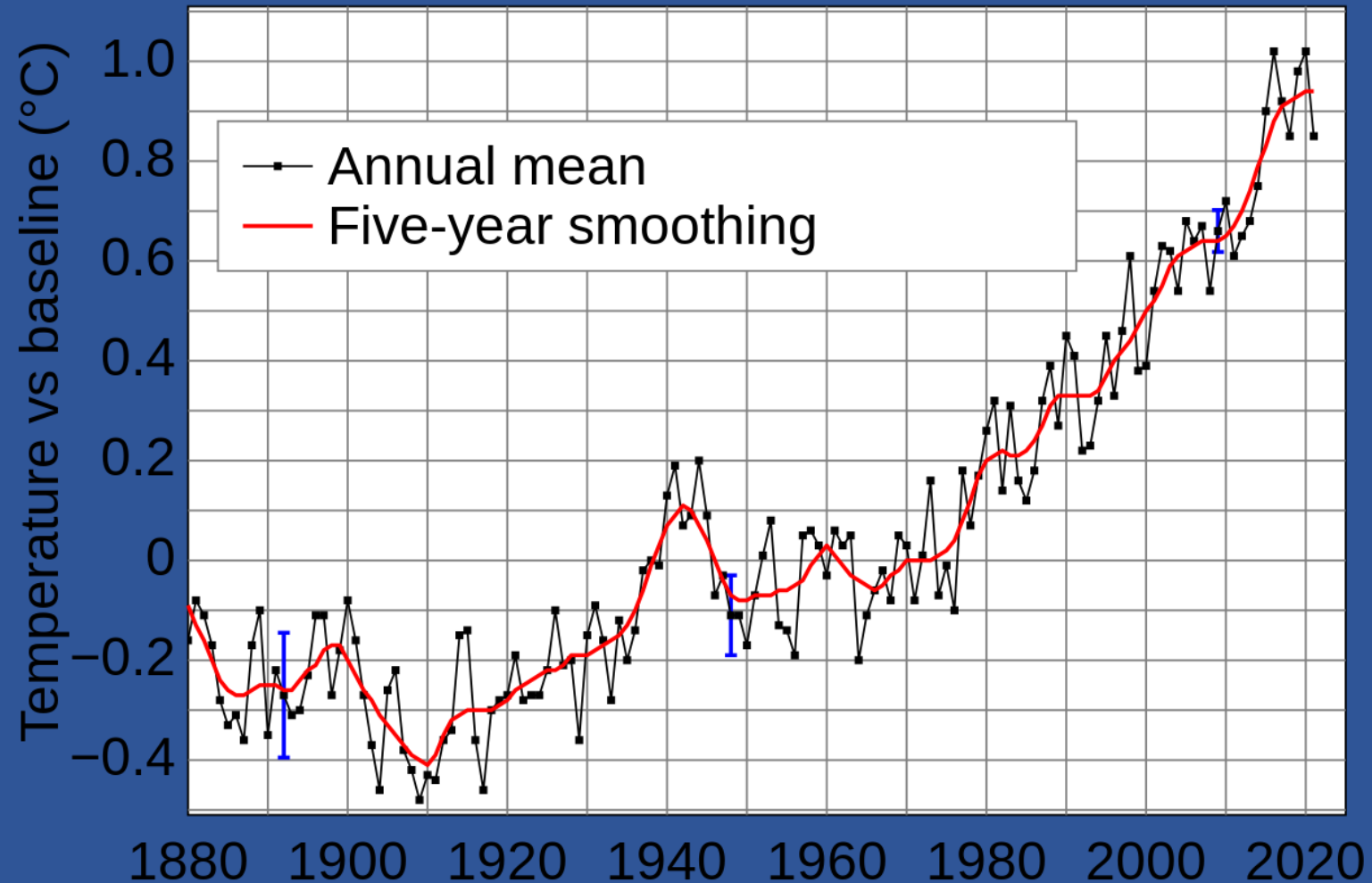
(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül ?)

Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

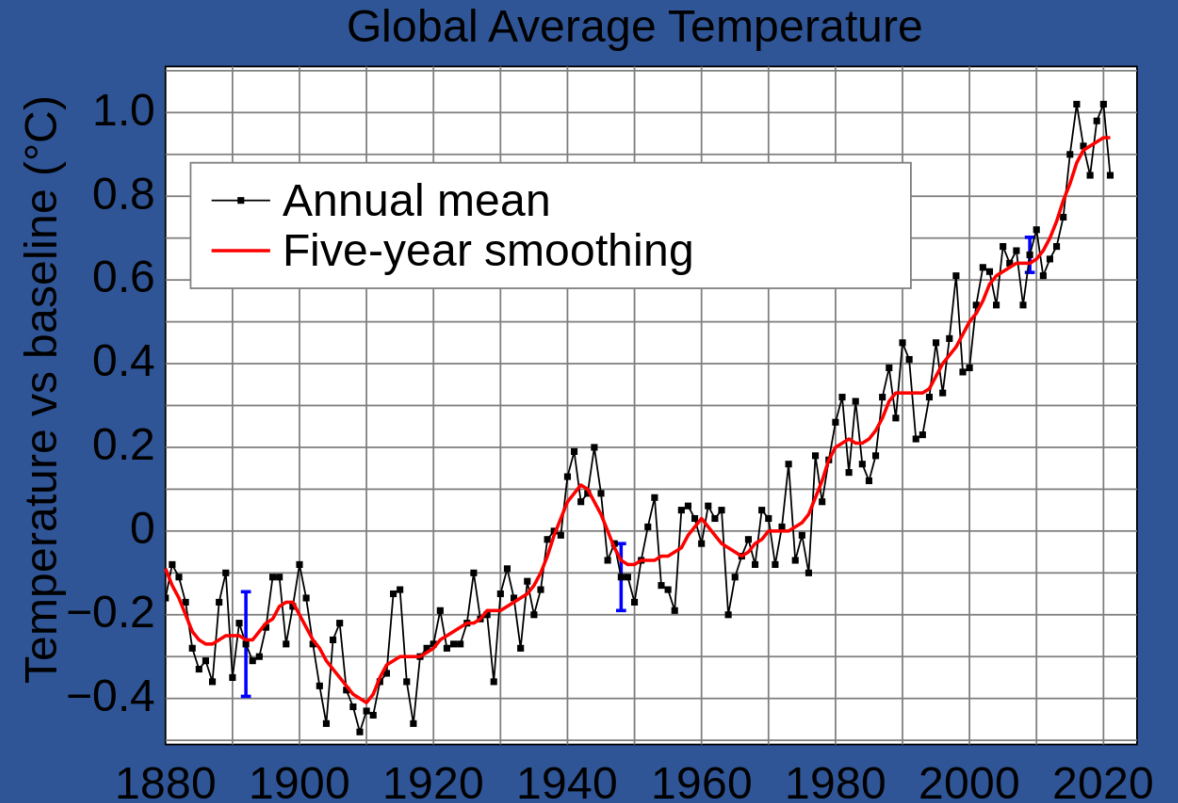
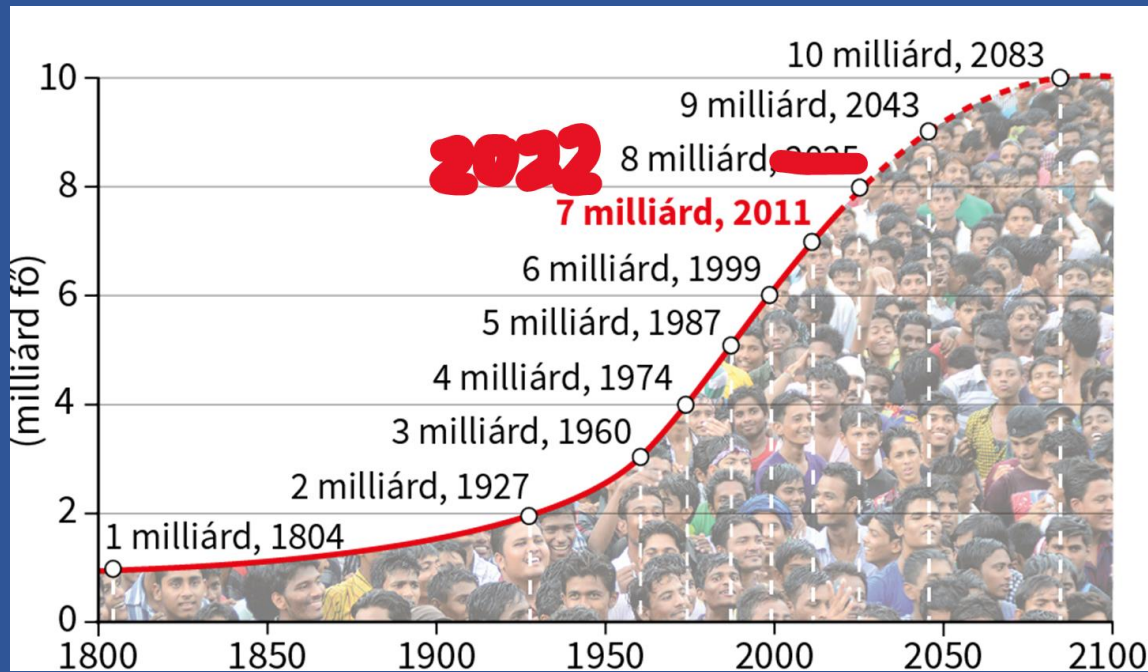
(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül ?)

Global Average Temperature

Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül?)

Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül ?)

Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan avagy a természetvédelmi homeopátia?

(van-e értelme a lokális cselekvésnek globális összefogás nélkül ?)

***A hatások nem állnak meg a telek-, megye-
országhatárnál!***

***A lokális beavatkozások nem fogják ellensúlyozni a
globális hatásokat!***

***Kivéve ha a lokális környezeti beavatkozásokat globálisan
is végrehajtják!***

Megoldás lehetőségei merre van a kiút ?

*(alkalmazkodás, eszmecsere,
tudás és tapasztalat csere, paradigma
váltás ... de nem csak vagy
nem a vízgazdálkodásban)*

Megoldás lehetőségei merre van a kiút ?

- **Generációváltás hatása (modern technológiák / eszközök használatának elterjedése ?)**
- **Digitalizáció**
- **Összefogás (együttműködés / kockázati közösségek)**
- **Integrált és összehangolt víz-/ talaj- / és mezőgazdasági tevékenységek**
- **Birtok szerkezet változása / változtatása?**
- **Pályázat és finanszírozás**

Megoldás lehetőségei merre van a kiút ?

- Szakember képzés / szakember hiány megoldása
- Robotizáció
- Energetikai kérdések / energia minősítés
- Paradigmaváltás (szemléletben, gondolkodásban)
- Együttműködés
- Állami szerepvállalás

Az utolsó szó jogán ...

Vízgazdálkodás közösségi tevékenység - *sem a víz sem a beavatkozások hatásai nem állnak meg a telekhatárnál* - ezért minden esetben elengedhetetlen az egyeztetés és a közös célok megtalálása a vízügyi szervezetekkel és a hatóságokkal!

A Hatóság nem ellenség *még ha néha úgy is tűnhet!*

Az egyenes út minden esetben rövidebb és olcsóbb is!

A víz érték – mind menyiségében mind minőségében - így bánjunk is úgy vele!

**Köszönöm a segítséget az
adatok összegyűjtésében
Ferencz Viktóriának!**

**Köszönöm a figyelmüket
és türelmüket.**

**Ha kérdésük van kérem
tegyék fel vagy keressenek
meg az alábbi
elérhetőségeken:**

cifka.g@plantor.hu

+36 (30) 2-799-699